

der fik direkte tilskud, og hvor vi præmierede en rovdrift på vores naturressourcer og præmierede spekulation.

Når hele dette system kollapsede for 17 år siden, kostede det en arbejdsløshed i Færøerne på 25 pct. – fra 0 pct. til 25 pct. på et år. Og det kostede os masser af familier, der måtte gå fra hus og hjem og flytte ud af landet, reelt 15 pct. af befolkningen.

Disse borgere, der mistede hus og hjem, slap jo ikke fra gælden, og sammen med dem og dem, der blev tilbage på øerne, har vi siden betalt af på denne store gæld, der jo var enkelte spekulanter værktøj, men som blev tilskrevet fællesskabet og skatteyderne.

Det såkaldte bloktilskud var jo kernen i den økonomi. Vi troede på, at vi med øgede tilskud kunne skabe nye værdier i Færøerne. Det viste sig, at det gik til de rigeste, og at vi egentlig bare brugte tilskuddet til spekulation og ikke varige værdier.

Derfor har den færøske selvstændighedsbevægelse sagt: Vi må selv tage ansvar for, at det ikke kan ske igen. Vi må selv tage ansvaret for vores økonomi og for vores samarbejde med verdenssamfundet. Vi må bygge på de værdier, som vi har reel indflydelse på, og som kan produceres. Vi må bygge et solidarisk samfund, hvor vi ikke sender regningen for de svagestes velfærd til Danmark, men selv betaler til et solidarisk fællesskab, hvor de bredeste skuldre selvfølgelig betaler til de smallere.

Vi må lægge penge til side i en økonomisk fond, når vi pludselig får stigende indtægter af f.eks. naturressourcer eller salg af offentlig ejendom; indtægter, der ikke er varige. Og vi må omlægge vores fiskeripolitik og ressourcepolitik til økologisk bæredygtighed, og vi skal ikke som op gennem hjemmestyrets historie fralægge os muligheden for at tage del i internationale aftaler til gengæld for et tilskud, der bare er blevet brugt til at fratage os selv ansvaret og til at give det færøske erhvervsliv støtte til at nedfiske vores eget grundlag.

Det er så også baggrunden for, at vi igen på dette års danske finanslov kun finder Færøerne på side 253 og 254 under overskriften »Generelle tilskud til Færøernes hjemmestyre« – på 615,5 mio. kr. Sådan har beløbet stået siden 2001, og det såkaldte tilskud er reelt halveret siden 2001. Da besluttede vi ensidigt fra Færøernes side at skære ca. 400 mio. kr. af tilskuddet og at fastfryse det på det samme nominelle kronebeløb, dvs. uden regulering for pris- og lønudvikling.

Hvis vi ikke havde taget dette skridt, var tilskuddet til Færøerne i dag kommet op på 1,4 mia. kr. årligt. Så vi har reelt sagt nej tak til et beløb, som sammenlignet med den danske økonomi, der er cirka 120 gange større, ville svare til, at den danske statskasse sagde nej tak til 120 mia. kr. om året.

Dette beløb på 615,5 mio. kr. svarer præcis til 0,1 pct. af den danske finanslov, 1 promille. Og som jeg har sagt så ofte: Det er jo selvfølgelig et meget billigt beløb for, at Danmark kan bevare højhedsretten over et område, der er to gange så stort som Danmark, når man tager hav- og landområdet med. Hvis vi på Færøerne skulle bruge 1 promille af vores finanslov til at få råderet over et dobbelt så stort område som vores, ville vi for 10 mio. kr. om året få råderetten over et område på størrelse med hele Skandinavien.

Men gudskelov at vi tog dette skridt med at halvere og nedfryse bloktilskuddet, for ellers ville den færøske økonomi for længst være kollapsedet fuldstændig igen. Men det klare ansvar, som vi tog dengang, førte til, at vi frem til 2004 nedbetalte hele vores store udlandsgæld og lagde penge til side i en stor opsparing for at kunne klare svingene i konjunkturerne i den færøske økonomi. Førhen brugte vi jo hver en krone, brugte alle tilskud, ud over at vi lånte tilsvarende beløb i udlandet. Og når der så kom lavkonjunktur, ja, så stod vi med skægget i postkassen og hatten i hånden og havde intet at stå imod med.

Kl. 17:50

I dag udgør bloktilskuddet kun 5 pct. af det færøske bruttonationalprodukt, hvor det først i 1990'erne udgjorde over 20 pct. På denne baggrund har vi de seneste 5 år faktisk kunnet klare en helt uansvarlig økonomisk politik på Færøerne, hvor man igen er begyndt at give store skattelettelser. Man har givet den samme præmiering til finanskapitalen, sådan at man kan give billige afdragsfrie lån osv. osv. Man har pumpet penge ud i en økonomi, der allerede var overophedet. Men på trods af dette er vi ikke gået fallit igen, fordi vi i årene før havde sparet op og taget nogle vigtige skridt.

Derfor huer det mig selvsagt umådelig ilde, at vi nu igen ser en bevist gentagelse af afhængighedsskabende strukturer i forholdet mellem Færøerne og Danmark. De færøske banker er omfattet af bankpakkerne, uden at der er aftalt et reelt ansvar for de færøske myndigheder og et økonomisk ansvar for den færøske landskasse, og den danske stat er nu igen blevet medejer af